

עשר שנים לא חיתה מזל יצחק עם בעלה הקשיש - עד שהועמד בפני הברירה:

גמ - או - בית = סוהר

בין מאות האסירים הכלואים בכלא רמלה ישנו אסיר היכול, בכל רגע שירצה, לצאת לחפשי. אין לו מנהרה סודית מתחת לאדמה, ואין לו גם פרוסקציה מיוחדת שתאפשר לו לצאת לחפשי. כל מה שצריך משה יצחק, תימני כחוש, מגודל פיאות וזקן, כבן 55, לעשות כדי לצאת לחופשי, הוא לגשת להנהלת בית-הסוהר ולומר שתי מילים: "אני רוצה".

או ילקח משה אל בית הדין הרבני בפתח תקוה, שם יהפוך את הצהרת ה"אני רוצה" שלו לחתימה על טופס גירושין לאשתו, ולא ייחזור עוד אל בית-הסוהר. אולם מאז נשלח משה יצחק לכלא עד שיתן גט לאשתו, לפי שביעי, הוא איתן כמו סלע. הוא מוכן לספר ולומר הכל. הוא יכול לחזור ולהצהיר כשצו על לבו "אני אוהב אותה, אני רוצה לגרש אותה!" הוא יכול להביא תלמי תילים של מדרש-חכמים להצדקת עמיתו. רק דבר אחד אינו אומר: "אני רוצה!"

על משפט קטן זה נשלח משה לבית-הסוהר. במשפט זה קשור גורלה של צעירה ישראלית לשבט או לחסד. באם יעמוד משה בסירובו, ייהרסו חייה של צעירה בת 25.

★ ★ ★ צערה של שוש שעות

א פעם אחת נדמה היה למזל יצחק, הצעירה השחרורת והתמירה, כי הגה הגיע הקץ ליסורי עגיונות, והיא תוכל להינשא לאיש כרוחה. אולם המלחמה שהיא מנהלת, מאז היותה בת שתים-עשרה, עדיין רחוקה מסיימה. מול הנאה לא ידעה עד היום, וספק אם תדע בעתיד הקרוב, ימי אושר והיי נישואים תקינים. וכל זה כיון שאביה החליט לפני 13 שנים כי הגיעה כבר לפרקה, השיא אותה, בניגוד לרצונה, לבן אחיו המבוגר ממנה בשלושים שנה.

עד גיל עשר התרוצצה מול הקטנה והעי רנית בבית-הוריה ללא השגחה. איש לא שנ לב לילדה הצנומה שהתרוצצה בחצר. איש מלבד אדם אחד, בן אחי אביה של משה יצחק, שהתגורר בכפר סמוך, והיה רוכל בכפרי הסביבה.

בן הדוד בן ה'42 הספיק כבר אז לגרש את אשתו הראשונה שממנה נולדו לו שלושה ילדים. בכל פעם כשהיה בא לבית דודו, שיבה משה בפני המשפחה את יופיה וחכימתה של הנערה. טבעי היה לו שיקש מהוריה, שיתירו לה לבוא ולשחק עם ילדיה, בני גילה. אולם לא זו היתה כוונתו. בדיוק כאשר מלאו לנערה 12 שנה, שלח בן הדוד משלחת של ידידים אל בית דודו, ביקש את הסכמת האב לנישואיו עם הבת מול האב, המבוגר רק בשלוש שנים מבן-אחיו, שמח על הצעה, כי אהב מאד את האיש. אולם הוא ביקש ממנו להכות. הבת היתה עדיין קטנה מדי.

החבורה שהתדיינה על גורלה של מול, לא שמה לב כי הקטנה עמדה מן הצד, הקשיבה לכל השיחה. כששמעה את בקשתו של בן דודה ואת הסכמתו העקרונית של אביה, עשתה מעשה שעד היום היא רועדת בהיזכרה בו. היא התמרצה בחוצפה אל אביה מולידה ושליטה הבלעדי של המשפחה, צעקה בפניו ובפני האנשים: "רק אם יפגשו זה בזה אני אתחתן אתו". בתולה נדהה האב מהמעשה הסר-התקדים של בתו, אולם במהרה התאושש, התנפל על הבת במכות וסטריות. מול לא חיתכה עד שירצה, היא יצאה במרוצה מן הבית, פתחה בצעדה של שלוש שעות לעבר העיר קוביר, מקום מושבו של אחיה הבכור משה.

★ ★ ★ מתחת לחופה, קשורה באפסר

ימים הראשונים בבית אחיה היתה מול מתחבאת כל אימת שהיתה שומעת מישור מתקרב אל הבית. פחדה שאביה בא לקחתה בכוח הביתה, ולהשיאה נגד רצונה לבן-הדוד המבוגר. אולם אחיה, שעבר יחד עם האב וחזר בשבת הביתה, סיפר כי אין לה ממה לחשוש. האב החליט להמתין סביבות עד אשר תחזור בה הנערה ותסכים לנישואין. הוא סרב להצעת בנו, שהסכים לשלם בעצמו לאב את הכסום של 60-50 לירות שהבטיח בן הדוד, ובלבד שלא יכריח את אחותו להנישא בניגוד לרצונה. "הבית שלי לו ואני מוכרת לקיים". אמר לבנו,

"לשום איש אחר לא אתן אותה. אם לא תסכים להנישא לו תישאר זקנה. עם בעל אחר היא לא תתחתן".

שנתיים ישבה מול במנוחה, בבית אחיה הבכור. היא גרמה בעקיפין לנישואיו של אחיה הצעיר נתן, שבכקרוי הרבים אצלה התאהב בבת העיר, החליט לשאת אותה לאשה. ביום הנישואים הליבשו את הכלה בבגדי החתונה המפוארים, הנהוגים אצל בני תימן, צרפו אליה כליחי את מול הצעירה. בחצר בית-ההורים בכפר היה הכל מוכן לחופתו של נתן לעת ערב. מול תפשה לעצמה עמדה נוחה בין המון הקרובים והשכנים, כדי שתוכל לצפות במספר זרועות מוצקות שלפתו אותה מאחור, סחבו אותה לכוון הבית. היא החלה לילל ומיד כוסו פניה

עוד הספיק לרשום את אשתו בתעודת העו"ל שלה, לשנות את גילה מ'15' ל'35'.

★ ★ ★ האשה או הבת?

כ? בני המשפחה הובאו ישר לראש העין. מול נכנסה לגור יחד עם הוריה באהל גדול. בכל יום הפציר בה אביה שת"ל לגור אצל בעלה החוקי. מול סרבה. עוד בתימן הבטיחה, שאם יאלצו אותה לחיות עם משה יצחק, תעדיף להתאסלם. אביה זכר את ההבטחה לומן-מה, אולם כאשר בא אליו בן-אחיו וביקש ממנו להשפיע על מול שתחזור אליו, חידש את איומיו וכשלא העילו האימים, החל במכות.

הראשון שפנה לבקש את עזרת החוק היה דוקא הבעל. מול עצמה לא הכירה את

גויס לפעולה עורך הדין ניסן טיקוצ'ינסקי. הוא ביקש מבית הדין לתת צו לכפות על משה יצחק את מתן הגט. עורך הדין הביא מספר עדים שסיפרו כי מול גלקחה בכוח אל החופה, נאלץ לגייס את מיטב ידיעותיו בהלכה הדתית שלמד בשעתו כדי לענות לדברי הפולמוס של משה יצחק ששימש לעצמו כעורך דין. "נכון שמיום שעלינו ארצה לא היה לי שום קשר אתה", הודה הבעל, "אבל אני דורש לחייבה לעשות שלום אתי". לעומתו השיבה מול בדברים שהדהימו את הדיינים הזקנים. "אם לא תוציאו פסק דין מהר, אני אחיה עם החבר שלי ככה". בישיבה אחרת הודיעה כי "יש לי בחור ואני בהריון ממנו כבר שלושה חודשים". הרב נים נדהמו. מול הרגישה כי הגדישה את הסאת בדבריה, חזרה בה יותר מאוחר, טע'

היא מזל יצחק. יפהפיה שחזרה בת 25 סמיגיל 12 נדפסה עליידי טיטו סמנו יצחק, בן דודה, הזקן ממנה ב'30' שנה. מזל, הנחשבת לאחת הנשים היפות

האשה שואסה בבעלה

בראש-העין, לא נישאה מעולם כחוק. במשך שנים סבלה בשקט מ'משפחתה ואביה. לאחר שהחלה לעבוד בקופת-חולים, קיבלה את עצת חבריה לעבודה, פתחה בצעדים משפטיים על-מנת לזכות בשחרור מהבעל, שלא חיתה איתו תחת קורת גג אחת מאז נישאה לו בתימן.

גוה כי אמרה מה שאמרה רק כתוצאה מ'עייפות, יאוש, עצבנות ומרירות'. "על אף הגת בצניעות, ואין לי כל קשרים עם גבר אחר".

לפני חצי שנה הובאה הפרשה לפני בית הדין הגדול של הרבנות בירושלים. הרבנים אישרו את פסק-הדין, הסתמכו על גדולי הפוסקים שקבעו שיכולה אשה לדרוש גט מבעלה אם הוא מאוס עליה כדי "שלא יהיו בנות ישראל כשבויות להובעל על ידי מי שמואס עליהן". הבעל נצטוה לתת גט לשאתו תוך ששה חודשים.

משה יצחק שכח באותו רגע את הבטחתו לאביה של מול לפני החתונה. כאשר סיפר לו האב כי משפחתו מתנגדת להשיא את הבת בניגוד לרצונה ענה החתן המיועד: "נתחתן ונראה. אם לא אצליח, אגרשנה. תישאר תישאר. עפה עפה. כמו דבורה."

מוסד הרבנות, וגם לו ידעה עליו לא היתה פונה אליו בלי רשות אביה. משה יצחק פנה לרבנות בפתח-תקוה, ביקש לאלץ את אשתו לחזור אליו. מול הוזמנה לישיבת בית-הדין הרבני. "אבל איפה אשתך?" שאל אחד הרבנים את הבעל, כשנכנסה מול אל החדר. כשהצביע עליה כעל אשתו חייכו הדיינים, הודו כי חשבו אותה לבתו. כשישאלו הרבנים את מול אם היא רוצה לחזור אל בעל-נעוריה, ענתה: "אני רוצה גט". היא הסבירה להם כי מאסה בבעלה, ולא חיתה עמו מאז נישאה לו. "עליו לתת את הגט", פסקו הרבנים. משה יצחק ענה בצרור גידופים עסיסיים.

פסק הדין הקובע שעל הבעל לתת גט לאשתו מאפשר לאשה רק לעזוב את בית בעלה, לדרוש לחייבו בתשלום מזונות. אין פסק דין כזה יכול לאלץ את הפעל לגרש את אשור באם אינו רוצה בכך.

★ ★ ★ מעוף הדבורה

בעצתה של מלכה מאירי, פעילת הליגה לשיחוי זכויות האשה בפתח תקוה,